

ל ע"ב-לא ע"א. עירוב לכהן בבית הקברות

במשנתנו לדעת חכמים מותר לערב לכהן בבית הקברות, מפני שאין צורך שהכהן יוכל לאכול את עירובו כדי לערב בו (וגם אינו מועיל לשיטתם בשידה כנ"ל, שסוברים כרבי שאוהל המטלטל אינו חוצץ. רש"י ד"ה "שמייה אוהל").

אך לדעת רבי יהודה (וסומכוס במשנתנו) חובה שאפשרי לאדם שמערב לאכול את העירוב, ומסיבה מעשית ניתן אף לערב לכהן בבית הקברות (לעומת סומכוס שמתיר רק בטומאת ספק בבית הפרס).

הכהן יכול להיכנס לפני שבת לשידה, תיבה או מגדל (גדול מארבעים סאה בלח שאל"כ נחשב הארון ככלי. רש"י) ע"ג עגלה, ובשבת לאכול את העירוב המונח שם (רש"י כז ע"א ד"ה "לחוי"). בתנאי ש:

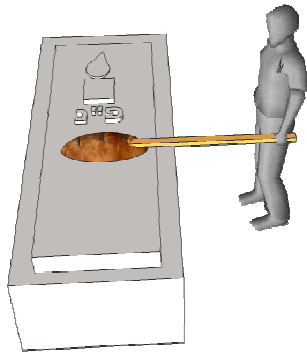
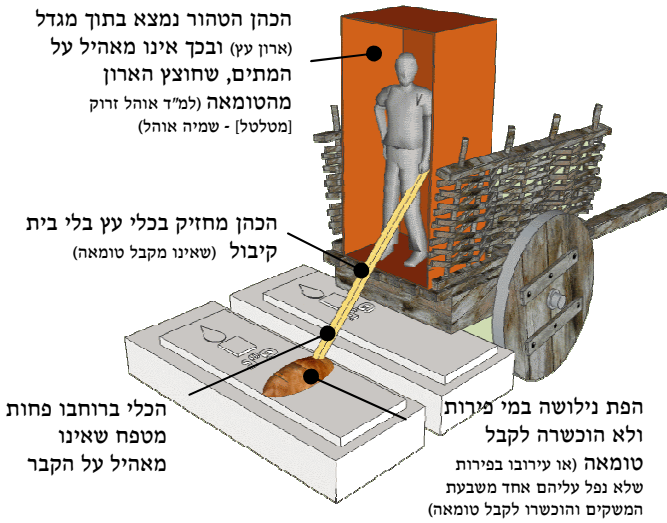
א. אוכל העירוב אינו נטמא מהקברים (שלא מעורב בו אחד משבעת המשקים).

ב. הכלי שבו הוא לוקח את הלחם לתוך התיבה כדי לאוכלו אינו מקבל טומאה (שאם אינו עשוי מעץ/ מעץ ובעל קיבול הכלי נטמא בטומאת המת, אפילו בכלי קטן כל שהוא, קטן מטפח כנ"ל. רש"י).

ג. הכלי אינו מאהיל (שגזרו חכמים (שבת יז ע"א) מ"גזירת אוהל" אף במקל ברוחב/ בהיקף טפח שמאהיל על המת שיטמא את נושאו).

אם כך שואלת הגמרא: מדוע לחכמים אסור לערב לכהן בקבר יחיד (בקברים רבים סוברים חכמים שאוהל מטלטל לאו שמייה אוהל) בבית הקברות? הרי יש פתרון הלכתי לאכילה, עם כלי עץ כנ"ל יטול את העירוב ויאכלו מסיקה הגמרא שהבעיה איננה האכילה עצמה, אלא ההנאה מתשמישי המת, הקבר שלו (ולפיכך אסור לערב לדעת חכמים בין לישראל ובין לכהן. ושנתה המשנה דווקא בכהן בבית הקברות, להודיעך כוחו של רבי יהודה שמתיר, אע"פ שהוא כהן טהור בתרומה. רש"י).

הגמרא מתרצת חילוק בין חכמים לרבי יהודה, אך לפ"ז דעת רבא הינה כדעת רבי יהודה – לכן מתרץ רבא את המחלוקת לשיטתו, לפ"ז דעת רב יוסף הינה כדעת רבי יהודה – לכן מתרץ רב יוסף את המחלוקת לשיטתו:

הסבר תיבה ומגדל נצרך רק במקום של קברים רבים שמאהיל בהליכתו על עצמות המת, אך בקבר יחיד הכהן יכול להתקרב לקבר (רש"י ד"ה "היכי אזיל")

דעת רבי יהודה שמערבים בבית הקברות (לישראל ואפילו לכהן)	דעת חכמים שאין מערבים בבית הקברות (לישראל ולכהן)	הסכמת החולקים	
מותר לערב על הקבר, ואין בדבר הנאה מתשמישי המת, כי אין הנאה בכך שעירב על הקבר, כי כל ההיתר לערב הוא רק עבור מצוות (הליכה לעיר הסמוכה לשם הכנסת כלה, לוויית המת) ו"מצוות לאו להנאה ניתנו".	בשימת העירוב על הקבר הוא קונה בו שביתה, ועל סמך זאת הוא יוצא חוץ לתחום - ונמצא נהנה מקבר המת (וכל תשמישי המת אסורים בהנאה. סנהדרין מז ע"ב)	תשמישי המת אסורים בהנאה	העמדה ראשונה
מערבים רק עבור דברי מצווה, ולכן בעירוב עבור ההליכה לדבר מצווה אין הנאה (שמצוות לאו להנאה ניתנו) ונמצא שאינו נהנה מתשמישי המת.	מערבים גם עבור דברי מצווה ורשות, לכן בעירוב עבור הליכה לדבר רשות - נהנה מתשמישי המת ואסור.	מצוות לאו להנאה ניתנו (ולכן רבא מותר לתקוע בשופר של קורבן עולה. ר"ה כח ע"א)	העמדה לדעת רבא
מכיוון שקניית העירוב הוא בבין השמשות (לה ע"א), אזי לא אכפת לו שלאחר מכן אוכל העירוב משתמר בגלל הקבר, וממילא אין לו הנאה מתשמישי המת - ומותר לערב.	המערב בבית הקברות נהנה שהאוכל של העירוב משתמר במשך השבת אם ירצה לאוכלו, לכן אסור ליהנות מתשמישי המת ואין לערב.	מצוות לאו להנאה ניתנו, אין מערבים אלא לדבר מצווה (רב יוסף פב ע"א)	העמדה לדעת רב יוסף